

Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

Metamorphosis Insectorum Surinamensium

Merian, Maria Sibylla

Amsterdam, [1705]

De XXXIX. Afbeelding.

urn:nbn:de:gbv:45:1-14107

DE XXXIX. AFBEELDING.

DEZE plant is tot Surinaame in myn tuin gewassén , zonder dat my Imand de naam of eigenschap konde aanwyzen , sy waft ruim een elle hoog , draagt kleine geele bloemtjes.

Op deze plant heb ik groote Rupsen gevonden etende des zelfs bladen , sy zyn groen met witte, roode en swarte vlakken verciert, omtrent aan het einde van May hebben sy haar zelve in een dun gespinst ingesponnen , gelyk ik een op de steel gelegd heb , en zyn tot bruine leververwige Poppetjes geworden , waar uit 20. Juny maar deze eenige Modde of Uilken voortgekoomen is , alle de andere waren gestorven ; het Uilke is grauw met swarte en witte vlakken geteekent.

Deze plant kwam in myn tuin in het jaar 1790 en is sedert dien tijde in de tuin gebleven. De Rupsen die op de bladen gevonden werden, waren van de soort van de Rupsen die op de bladen van de plant gevonden werden. De Poppetjes die uit de Rupsen kwamen, waren van de soort van de Poppetjes die uit de Rupsen kwamen. Het Uilke dat uit de Poppetjes kwam, was van de soort van de Uilken die uit de Poppetjes kwamen.

DE XL. AFBEELDING.

DEZE Boomen waar van ik hier een tak voorstel is tweederlei, de eene vruchtbaar de andere onvruchtbaar, deze laatste soort brengt alleen bloeifels voort, die zeer cierlyk van aanzien zyn, word het Mannetje genaamt, en hangt altyt vol bloemtrossen; deze die ik hier vertoone is het Wyfken, die brengt uit de stam kleine witte bloeifels, uit welke de vrucht komt, de vruchte zyn zeer ongelyk, de eene ovaal, d'ander rond, groote en kleine, als men daar in snyd vloeit een witte melk daar uit, is van binnen vol swarte zaaden, sy hebben een aangenaamen smaak, en smelten in de mond, wanneer sy ryp zyn, zyn sy geel, wanneer ze half ryp zyn en gekookt, smaaken sy als de beste raapen, men kookt ze ook alleen in water, die dan gesneden gegeten werden, den stam is weck als een koolstronk, hol van binnen, word gebruikt tot geuten op de daaken om het regen water te vangen, hy waft in korten hoog op, recht van stam en cierlyk aan te zien, maar vergaat ook ras, de bladen wassen boven op uit de stam, sig vertoonende als een kroone, zeer cierlyk uitgebreit, en word daar in het land *Papay-boom* genaamt.

Op den top van deze hoogen boomen, vond ik veel witte Rupsen, en alzo hy hoog en hol is, is hy niet te beklommen ik liet hem dan afhouden, om de Rupsen te krygen, ik spyfde haar met de bladen dezès Booms, tot den 10. Juny 1700. wanneer sy sig insponnen, wierden tot leververwige Poppetjes, als op den steel der vrucht te zien is, den derden July kwamen zulke Uilkens daar uit, als op de vrucht een zittende te zien is.

Noch vond ik op den top dezès Booms geelen Rupsen met leververwige streepen, die ik met deze bladen onderhouden heb, die den 6. April vast gemaakt en in Poppetjes verandert zyn, uit welke den 20. April zulke witte Cappellen voortkwamen, als boven een vliegende vertoond word.

Deze twee boomen Manneke en Wyfke werden zeer schoon afgebeeld en beschreeven in het eerste deel van den hortus Malabaricus; wel zyn de naamen van deze boomen, die alle in myn flora Malabarica onder de naamen van Pepo arborefcens & Papaja orientalis Columnæ, en Pepo arborefcens mas seu sterilis Paradisi Bat. Prodrom: te vinden zyn.